

SLOVENIJA.

List 47.

V torek 12. Rožniga cveta

1849.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Slovenci po Štajerskim.

Bogu in našim mladim milim cesarju Francu Jožefu bodi hvala, de je čas prišel, v kterimu se že po novi nastavi naše nam napovedane soseskne postave začnejo resnično upelvat; zakaj slišim, de so v našim Celskim krogu več del per vsih kantoni soseskni predstojniki že povabljeni bili, z možmi bistre glave in dobriga serea v pisarnice priti, de bi se s gospodam komisarjam zavolj teh novih, še kmetam premalo znanih reči pametno posvetvali, in potem c. k. kresiji na znanje dali novo združenje sosesk, ali ktere soseske bi se rade pod enim predstojnikom združile v poglavitno sosesko ali srenjo.

Pa — žalibog! per vsem tem se veliko nepakov nakluči. Ne vem, od kod zmešnave zvirajo? Mislim si, de je nekaj slabovednost in kratkournost uzrok tajistih, — pa tudi znam reči, de nevošljivost narveči napake naredi, zakaj gotovo se ve od nekih, de bi radi sami svoji bili, in še rajši gospodi svojih sosedov. — O gerda lakomnost posvetne časti! zakaj se ti tak prederzno med nami obnašaš? Poberi se od nas! ker tebe ni bilo, je vselej prijaznost, žlahtna roža cvetela ino ni nikolj osehnila. Naj si ljudi med seboj prizno roke podajo v vpelvanju noviga soseskniga redu; naj gospodi ino kmeti prijazno se podpirajo ino zdajšno stanov — ločno razpertje, ino sovraštvo v ljubeznivo zedinjenje spremenijo, ino viši ino nižji stanovi naj le eno misel imajo, namreč po besedah svetlīga cesarja z združeno močjo po soseskah, narpoprej ino potem po deželah ino po celim cesarstvu nove postave po redu in mirno vpe-ljati, ino tako združeni vse sovražnike junaško premagati.

Po novih srejskih postavah bo morala vsaka srenja alj poglavitna soseska, ktera bo samostalna, — če je še tak majhna, srejskiga predstojnika (Bürgermeister) si zvoliti, kter bo imel vse potrebno oskerbeti; če pa ni v srenji takiga moža, kteri bi znal vse oskerbeti, kakor §. 83. pravi, bo morala srenja eniga za primerjeno plačilo na strani predstojnika imeti, kter vse potrebno pisanje opravlja; predstojnik scer nič plačila nima dobiti, pa njegovi oskerbnik in pisar bo se moral plačati, de bo zamogel živeti. Potem se že vidi, de se majhne soseske morajo v eno veliko združiti, de bodo ložej plačilo svojimu oskerbniku vkup spravili.

Neumno bi tedej bilo, ako bi hotle majhne štibernske soseske samostojne biti, ino si tako velike težave nakladati. Tudi morajo že po §. 4. majhne soseske se s drugim zediniti. Kar pa njih soseskno premoženje zadene, ostane zmiram njih lastnina, če ga nočejo premoženju drugih sosesk pridati; kakor postavim: sejme, lov (jago) soseskne štantne zemliša itd. kar jim ob letu gotove dohodke prinese: vse to je zmiram njih lastnina.

Kar se med ljudem sliši: če se tu alj tam perdružimo, nas bodo uni golfali, ali za nos vodili, — je prazno. Vas prašam: alj ne bo imela vsaka soseska svoje namestnike ali zagovornike, alj po postavi reči: odbornih svetavcov, ktere si bo ljudstvo samo po številu duš izvolilo ino v srenjske zборе pošilalo? Ino alj ne veste, de se mora po ustavnih postavah vse očitno (javno) goditi, ino de vsak

ima pravico v zbor priti poslušat, kak se pogovarjajo, kak se godi? Potem bo že vedel, počem je kaša? Tudi ima vsak pravico tirjati letno rajtengo (račun) v razgled, ino potemtakim mislim, de je goljušje in igranja pod klobukam konec.

Naj bo vsaki soseski tedej priporočeno, dobro premisliti, de bodo veliko ložej velke soseske shajale ino svoje troške plačvale, kakor pa majhne. Ložej bo 1000 posestnikov 500 gold. sreb. vkup spravilo, kakor pa kakik 80 alj 100. Tudi bo v večih soseskah več pametnih možov se najšlo, kakor v majhnih, kateri bodo tudi lahko kaj dobriga ino umniga si umislili, prevdarili ino sklenili. V današnjih časah vse kriči: Edinost, edinost: velko močno edino Austrijo! — male soseske se pa nočejo ediniti, ampak se še hočejo raztergati. Za drugo ja soseska Šentpeter zmiram ostane še Šentpeter, ino Šentpavl zmiram Šentpavl, če se ravno v eno poglavitno sosesko alj srenjo združite. Ino tudi mislim, de bo vsak rajši 1 groš plačal (v velikih soseskah) kakor pa 1 goldinar (v majhnih soseskah). To je moja misel, — misel domoljubiga Slovenca. (Slov. Nov.)

Vpeljanje slovenskiga jezika v urade.

Živimo v hudi dobi, to se ne more tajiti. Iskrenost (Begeisterung) pretečeniga leta se zmirej bolj v valovih viharniga časa gasi; eden za drugim roke križama loži, in čaka ednakšen, kaj mu osoda pernese; ni več serčne radosti do domovine. To je lahko zapopasti. Preljubezen do vsake reči terpi le kratak čas, in scasama clo zaspi, ako je vedno kaj ne budi, ako je pa zaspala, spava terdno naprej, in se ne da precej več zdramiti. Poleg tega moramo izpovedati, de nagib (Triebfeder) človeškiga djanja je večidel obzir na dobiček, ki iz njega izvira. Redek tisti, ki vsak dobiček v nemar pustivši, se le zato trudi, ker spozna, de kaj dobriga, kaj občokoristniga dopernese. Saj iskren, brezobresten človek ne bo tako lahko opešal, ako bo spoznal, de njegov trud kako plačilo čaka.

V tim obziru mislim, de vse besede ostanejo prazne, in vse podbudnje glede naše slovenske reči bo le slab odmev dobilo, dokler Slovinc ne bo vidil materialne koristi svojiga prizadevanja. Vupanje premembe sedajnih časov, ki bi se, Bog ve kdaj, prigoditi, in zagotovljenju naše narodnosti veljavnost dati vtegnila, le malo marljiviga podbubi, nemarniga pa iz spanja ne zdrami. Pokażite jima kak očiten dobiček, in bote vidli, kako urno se bo leni gibal, in marljivi se še bolj za slovensino trudil.

Dobiček perzadevanja za slovensino pa vidi Slovinc le v vpeljanju svojiga jezika v urade; sicer ne vidi družiga dobička, kakor kteriga mu p. r. francozki jezik prinese. Potreba upeljanja slovenskiga jezika v urade je bila po časopisih že stokrat izrečena; meni se zdi ta reč tako važna, de se je ne more dovolj perporočiti, je ona, bi rekel, conditio sine qua non povzdige slovensine in našiga izobraženja, in zato sim se tega predmeta zopet lotil.

Kako gibanje je bilo pretečeno leto po celi Sloveniji, kader je glas zadonel, de v

kratkim se bo v pisarnicah po slovensko pisalo; tudi Lahe in Nemce je to spodbodlo, in kmalo ni bilo zadosti slovenskih slovnice in učiteljev. Zdaj pa, ko vidijo, kako s Slovencam ravnajo; kjer marsikak prerok iz modrih ust prerokuje, de je v 20 al se več letih komaj mogoče, slovenski v uradih pisati; večidel jih smehljaje se vse, kar je slovenskiga opusti rekoč: H čimu se bom trudil? saj ne bom doživel, de bi slovenski jezik v uradih imeli, toliko že znam, de kmeta v njegovih bajti, al slovenskiga duhovnika na leci razumem, več mi ni treba. Takšen, ki se zdaj ne loti urno svojiga jezika, bo v poznejih letih, obupavši, de mu je še mogoče se svoj materni jezik naučiti, nar hujši protivnik slovensine. Kako je že semtertje ljubezen do domovine vsahnila, hočem le en izgled povedati. Goriško slavjansko družtvo je bilo sklenilo, de bi narodni občut oživel tudi po kmetijah, časopise med zvunajne družbenike razpošiljati. Pervič so se vsi tergali zastran slovenskih novin; al zdaj malokter (večidel jih je že odpadlo) praša po njih, ampak nas prosijo, de naj le obderžimo za-se Slovenijo, Novice, Vedeža itd. temuč jim pošlemo al „Presse“, al „Ostdeutsche Post“, al prežlahtniga „Lloyda“, ako bi ga imeli. Vidite, ko marljivo se za slovensino potegujejo, ko se za-njo potijo in vbivajo!

Vse drugači bi bilo, ako bi imeli slovenski jezik v uradih. Kako skerbno in nevtrudljivo bi vsakteri izvire pohasnoval, de bi se kmalo, kmalo slovenski jezik do kraja naučil. Kmet, ki v svoji politiški enakošnosti ne praša družiga, ko kdaj ne bomo nobeniga davka več plačovali, bi se svoje narodnosti zavedil, in ponosen na svoj jezik bi rad kake bukvice al kak časopis v roke vzel, ter radoveden v njem bral, in tako scasama v izobraženju napredoval. Kaj bi rekel od naših slovenskih učencov, ki več od vsaciga družiga za slovensino gore? Bi jih ne bilo treba v slovensko šolo vabiti, in jim znanje slovenskiga jezika zapovedati. Bi rajši vse v nemar pustili, pa materniga se skerbno učili. Tudi Lah in Nemec bi ne stal zastoja, in bi marsikteriga rojeniga Slovenca pretekeli.

Naš jezik, ako ga imamo v uradih, zadobi svojo imenitnost, in si sam pot v šole in v druge kraje, kjer ni bilo ne duha ne sluha od njega, perpravi; sicer ostane ko nepotrebna reč vedno v svoji ničetnosti, ostane le jezik nižniga ljudstva, in nikoli se ne bo mogel drugim evropejskim jezikom vstric djati.

Ako pa bomo mi perčakovali od posamezniga, de se bo sam od sebe, brez de bi ga kaka sila poganjala, izobrazil v slovenskim jeziku, ki pa še nikjer ni svoje veljavnosti zadobil, ki je kot srabljiva reč iz vsake omikane družbe pahujen, ki kot malovreden le na pragi stoječ včakuje vsmilenje od napihjeniga Nemca; ako bomo mi odkladali, dokler ne bomo imeli razširjeniga slovstva: se bojim de bomo čakali ko kmet, ki je čakal per vodi, dokler bi stekla, de bi potem čez-njo šel. „At fluit illa, fluetque per omne volubilis acvum.“

Kaj pa je nam treba bogatiga slovstva, kaj je nam treba epopej, idilj, satir itd., kaj je nam treba vediti v slovenskim jeziku, kako slavno se je Sardanapal obnašal, kje stanuje Velik-Mogul, kako je Kopernik zvezde štel,

kako je Liné travice iskal in vredoval itd., kaj je vsiga tega treba, če sosed sosedu toži, de mu je leti sto goldinarjev dolžan, kterih mu noče ob časi poplačati?

In kdaj bi bilo mogoče slovenski jezik v urade vpeljati? Jez mislim, de bi ne mogle dolgo časa terpeti. Poslovenjenje knjige splošnih deržavljanskih postav gre po godu naprej. Slava možu al možjem, ki so se prostovoljno taciga dela poprijeli. Se nadjamo, de v enim leti al kaj čez ne bo le knjiga deržavljanskih, temuč tudi kriminalnih postav poslovenjena. Ako bi vladarstvo kaj za Slovence maralo, bi ono to delo na-se vzelo, in ga zraven kakih drugih potrebnih reči urno dokončalo. Imamo, žali Bog! pravico do narodnosti le na papirju. Pa naj bo s tem kakor hoče, ako so gor imenovane bukke poslovenjene, in od vladarstva poterdjene, mi imamo zadosti uradniških izrek, in se nam ni bati, de je naša pravica v nevarnosti. Po priložnosti, ako bi se vtegnilo kaj taciga zgoditi, naj se obderži ko izvzetik al nemški al laški jezik. Saj se v časih p. r. francozkiga jezika v uradih poslužiti smemo, kaj brani, de bi ne smeli nemškiga al laškiga na posodo vzeti, dokler bi ne bili prav terdni v svojim.

Pa pogumniga začetka je treba. Slovenci! naša narodnost je zdaj zagotovljena, že davno je zapovedano, deželni jezik v uradih rabiti (§. 13. G. O.) Je res, de takrat ni bilo še Slovencev in slovenskiga jezika na sveti (!). Sedaj pa se nadjamo, de živimo, in ako ni §. 5 deržavne vladbine ustave očitna laž, imamo mi nerazžaljivo pravico svoj jezik varovati in omikovati. Brez vpeljanja slovenskiga jezika v urade pa ne bomo nikoli al Bog ve kdaj izobraženje v svojim jeziki dosegli. Zatorej, Slovenci, ne kratite si sami sebi pravice! Ako je poslovenjenje gor imenovanih bukev dokončano, naj se koj naš jezik v urade vvodi. Mislim, de vladarstvo ne bo tako terdoserčno se temu zoperstaviti; in ako se kdo drugi zoperstavi, je neperjatelj slovensine, ter izda, kar je narodu nar svetejši!

V Gorici dne 3. rožniga cveta 1849.

Austriansko Cesarstvo.

Slovenska dežela.

Celovec 2. Junija 1849. Kar se za vas v Ljubljani peče, je za nas v Celovcu že spečeno.

Tudi pri nas je bla ena uradniška služba pri c. k. pošti prazna. Poskusil je tudi neki Slovenec, in je svojo prošnjo podpiral s prav dobrimi spričbami. Prašalo se je, alj kaj zna „französisch, italienisch“ alj pa zna „slovenski“ od tega tistim gospodam se še sanjalo ni; ja slišati smo mogli, da po ljudomilih mislih tistih gospodov tega še potreba ni.

V Celovcu je živa potreba znati „französisch, italienisch, englisch“ mende še „chinesisch“, — slovensko pa ne! Mar so koroški Slovenci, kterih je po letašnjemu šematizmu Kerške in Lavantinske škofnije 121,000 duš, le Francozi, Lahi itd. morebiti, da še ljudi niso?! So so ljudi, pa so tisti stari Heloti ali Parias, s ktermi sme vsaki ravnati, kakor mu je drago! Kratko, podelena je bla tista prazna služba nekemu Nemcu, ki še slovenski abc ne pozna, in tako lepo in tenko spolnena cesarska postava, ktera zagotovi enakopravnost vsim narodam. Mi Nemcem ne branimo, tudi po slovenskih deželah svoj kruh iskati, alj to tirjamo — ino mislim, da imamo pravico, in tudi dolžnost — to tirjamo, da je vsaki uradnik popolnoma vujen jezika tistega naroda, pri kterim služi. —

Dragi rodoljubi! vse je pri nas še pri staram, ino mi se ne oglasimo, mi ne iščemo pravice za naš mili narod! To da našim sovražnikom, kterih v vsakemu kotu eden tiči,

na opako obračati in v svet trobiti, da so Slovenci zadovoljni, da hočejo oni tako imeti, sicer bi se ja branili. „Onaj, koga verige ne tištu, zaslužuje, da rob i ostane.“

Kako bi se moglo ti krivici doskočiti? Prav lahko, lahko. Dragi brati! kterim se v nedrih serce bije za naš mili jezik ino potlačeni narod, čujte, kaj je storiti. Na vse liste, poslane v slavjanske mesta in kraje, postavimo napis v slovenskim jeziku; naročebe pri kupcih, čevlarjih, knjigoteržcih itd. pišimo v slovenskim jeziku. Tega nam nobeden še tako hud slavopožeruh ne more braniti ali prepovedati; bomo vidili, kako dolgo bojo ti terdovratni gospodi še terdili, da ni nič slovencev, da je slovenski jezik pesji jezik. „Sila kola lomi“ hitro bojo tisti gospodi slovensčino bolj cenili, saj zavolj dvajsetic, ki jih v njihovo mavho vsiplejo slovenske roke, se bojo slovenskega jezika gotovo lotili; zakaj „sila kola lomi!“ —

Čudno se lice po svetu meni. Lani obso-red je blo vse veselo. Kamor si stopil, vse je blo vneto, vse je gorelo za Austrijo. Letas je drugači; ni veselega petja, ni tistega iskrenega potegvanja za Austrijo.

Kaj je to, brati Slovenci? Po navadi je vigred in po letu vse židane volje, letašnja vigred je vse v černo zavila, nevsmiljena slana je padla, in požgala nadepolno cvetje tudi po slovenskih dolinah in planinah po dolgi, dolgi zimi vstajajočih rožic. Alj ni žalostno, žalostno do duše, da se prijateljstvo najde za Madjare mile in krasne Austrije najhujši sovražnike? Brali smo v 44. listu Slovenije, da v Gradcu velika prijaznost živi, ja da je clo oddelik narodne straže pri neki veselici Košutu zdravico pil! Tudi pri nas se takih znajde, in tih ni malo, ki se za Košuta potegujejo, in se nad vsako nesrečo naše armade veselé. V tabernah in gostivnicah je zavolj Košuta že do gostega prišlo, so se ljudi že do kervavega bili. Čujte, kaj se je pred nekimi dni ravno na letni terg namerilo. Neki 3—4 nemaniči sedijo pri veselim bokalu, in terdo svoje oči operajo na eno podobo, ki jo imajo pred seboj na mizi razpeto, kar zakričejo na vso gerlo: „Eljen Košut!“ Vse pričijoče preleti strah in groza, ino eden stotnik že na počitek djan ali penzioniran, skoči pred mizo, in popraša: kaj delate in vpijete? Še se prederznejšo zopetovati: „Eljen Košut!“ Stotnik, že star mož, ves razkačen, počne s svojo palico po njih mlatiti, ja klinke iz nje potegne, in okolj sebe maha in bode; in tak hud boj se je vžgal, da so bili žolnirji v pomoč poklicani. Nemaniči so jo bli že prej potegnili, in stotnika vsa kervavega so morali na dom odnesti. — Drugi dan se spet nekaj takega perpeti. Neki mestjan, že dolgo znan hud demokrat, vleče se s ogersko bandero po dne iz novega terga po šolskih ulicah itd. in vpije: „Eljen Košut,“ „Vivat republik“ in take reči. Že so ga sgrabili in posadili v kaznovavnico; dro pravijo, da je bil napit, pa vender je to žalostno. In tako vre in tle po mestu. Zato tudi ogerski žolnirji od polka „Turski“ k nam na posado ne pridejo; že so bli v Šent-Vidu in v Brezah; alj so dobili odpoved, in pojdejo po drugim potu na Laško. Mislili so nekteri upam preveč boječi gospodi, da ti nekaj prešerni ogerski žolnirji s temi Košutovci se bojo pobratili in kaki punt ne sprožili. Mi smo tudi zadovoljni, nam je je tudi ljubo, da ti k nam ne pridejo; de se kje kaka priložnost ne poda, nam se te ustavne svobode odvzeti. —

And. Einspiter.

Iz Koroškega. Čuj Slovenija žalosten glas iz tvoje severne meje. Tam besede tvoje zaslepenim sinam še niso dirnule v serce; tam sinovi tvoji še sramujejo tebe se, in ptujcovo mater ljubijo. V krivi verbi (Krupendorf) na belaški cesti, poldruga ure od Celovca ustrojila se je narodna straža, ki šestdeset mož pod jednim četnikom šteje. Na binkuštni ponedlek posvetili so stražno bandero.

Radoželni znati, alj bode ta bandera tudi k zmagi Slave stražnikom kazala pot, se nekteri Slovenci iz Celovca popoldne obhajanje gledat podamo. Kaj zagledamo taj, kaj slišimo na vesi slovenski? Vsi stražniki v slovensko kmetiški obleki na zavutih robih slovenskih klobukov nemško kokardo pripeto imajo. Prašamo jih, kaj znamnje na klobuku pomeni in rekli so, de se z tim za Nemce spoznajo. „Vi ja niste Nemci, pravimo jim, ker vsi slovenjo marnovate.“ „Samu sovenjo, je bil odgovor, per nas le stare babe in dedici znajo; mvadi ljudi in moži so vsi že gebildet.“ Materni jezik zaničevati, svojiga roda se sramovati, in ptujca za gospodarja imeti, to je per teh Slovincih „gebildet.“ Žalibog de je tako, ker se izobraženost per nas dozdej ni mogla v domačim jeziku doseči. In kakor se vidi, ni šla oblastim iz serca obljava, narodne šole Slovincam podati, ker v djanju tu na Koroškem še nič storjeniga ni, ker se veliko učencikov slovenski kruh je, ki besedice slovensko ne znajo, ker perpravniki Celovški, ki po dveh mesencah že učeniki bodo, slovensko še brati ne znajo.

Rasel je še pod vojvodam Karastam na vsih straneh od Verbskiga jezera (Werdersee) gosti les. V sredi gošave na zapadni strani jezera gnezdil se je velikanski zmaj pod staro lipo (Lindwurm). Veliko živine in ljudi je že njegovo žrelo bilo požerlo. Čversti Slovence ga je z robatico vmoril. Gojzdi so Slovenci posekali, in krog lipe naselili ves, katero so Celovec imenovali. Strašne pošasti pak in verliga junaka podobo so v spomin iz skale stesali, in v sredo vesi postavili, ker se še zdaj na novim tergu Celovskiga mesta viditi more.

Meni se dozdeva, de je ta gadni zmaj še skrivno pleme za seboj zapustil, ki lipo slovensko z svojo peno napihuje, al dobi malo ali nič škodovati noče. Prišel bo čas, de se bo tudi to gadno pleme iztrebilo in po tem bota lipa in dob na Koroškem lepo cvetela. In Kriva verba spoznavši, de je izrastla pod senco lipe, se bode spet od doba, kamor je zdaj naklonjena, k lipi nagnila.

**

Hervaška in slavonska dežela.

Bansko svetovavstvo je Jelačića bana zaprosilo, de bi od svetovavstva na cesarja namenjeno prošnjo za eno edino nadgledništvo vseh šol po hervaškim, Slavonskim in po zadevni vojaški meji, ter za eno občno šolsko sostavo (system) v trojnim kraljestvu, s svojo veljavno besedo podpiral. V tem dopisu pravi bansko svetovavstvo:

„Bansko svetovavstvo misli, de je tudi za naš narod doba prišla, de se on saj v obziru omike in duhovniga odgojenja — dalej ne razdrobljuje, in de se v njegovo izrejo eno pravilo in ena šolska sostava (Schulplan) po našim trojnim kraljestvu vvede, in s tem od naše narodnosti toliko škodljivi dotik enkrat odpravi, kteriga je v dušno odgojenje našiga naroda imela tu nemšina, tam taljansina, in drugod madjarsina.

Alj zastonj je vsa nada (up), de se bo cilj in konec ta, po kterim vse domorodne serca toliko hrepene, le samo v trojnim našim kraljestvu doseči mogel, dokler bo veči del naroda — junaška namreč krajina (meja) naša — v obziru dušniga odgojenja pod močjo nemškiga vojniškiga opravištva stal, — in dokler bo nemško vikši vojniško velitelstvo vsaki dotik domače oblasti glede narodne izreje graničarja od sebe odbijati smelo. — Božanstvena idea dušne vzajemnosti in edinstva jugoslavjanskiga ostane tudi v naši domovini v idealskih predelih tako dolgo, dokler v narodno odgojenje ljudstva eno pravilo, eno vodivno misel ne vpeljemo.“

Iz Oseka se piše Novinam h. d. sl., de se Madjari zlo boje Rusov, in de vse, kar je

živiga, na noge kličejo zoper ptujca, ki jim pride vero potret.

Ogerski zbor je odločil Peštanam zahvalnico ker so se o času obsede Budima tako hrabro obnašali.

V slavo 14. Aprila (razglasenja Ogerske samostalne države) bode veliko praznovanje 6. Junija.

V Oseku se nadaljuje sodno preiskovanje zoper madjarone, ki so bili mesto Madjaram izročili. O času vlade Kazimira Batjana v Oseku so se pri mestni gosposki Oseka in pri verovitiški županii vse uradne opravila v hervaškem jeziku in sicer v novim pravopisu (!) peljale. Tako so tedaj sami Madjari slavonske madjarone navadili na narodni jezik in novi pravopis. — Iz Pečuha nam pride novica, de se tam ljudje puntajo: ali vitežki major Borata jih v berzdi derži.

* Osnova ustave za kronsko deželo Dalmacie je prišla po „Gaz. di Zara“ na ondašnje poglavarstvo. Po ti ustavi se imajo mende tudi kvarnerski otoci združiti z Dalmacio.

Cela Dalmacia bi imela deželni zbor od 36 poslancov in sicer v poglavitnim mestu Zadru. 10 poslancov zbirajo mesta, 13 deželne občine, 13 taisti, ki narviši davke plačujejo. Od zedinjenja z Hervati nam ta časopis nič ne pove; bojimo se, de bodo Lahí v zboru veliko prevago imeli.

Iz Zagreba. Vse uno, kar se je te dni govorilo od silne madjarske armade, ktera se napravlja nad našo domovino, je ostalo puisti glas in ostane to, če Bog da tudi zanaprej, zakaj Madjari bodo imeli gotovo zadosti opraviti z cesarsko-rusko armado na severu in jugu. (N. d. h. sl.)

Serbska vojvodina.

V Tekiji 21. maja. Avstrijsko — cesarska vojska je predala (übergeben) staro Oršavo Madjaram brez puške, in se je potegnila v Valahio, v okrožno mesto Černjec, topove in drugo vojskino pripravo je poslala v Kalafat zraven Vidina.

Turška redovna vojašnja se je vzdignila iz Valahije in je prišla do avstrijske meje. Število te vojašnje znese 8000 mož. Na naši strani so Milanovac, Tekija, Fetislam in ostale sela v podunavlju polne begunov od une strani. Bem je v stari Oršavi in sili begunce de bi se vernili. Madjarski oficirji so prišli v Adakale in so prosili, de Turci z njimi v kupčijsko zvezo stopijo. Pravijo, de bo tudi Bem prišel, de bi toliko storil, de bi se smela hrana, kolikor je mogoče, v Oršavo nositi za dobro plačilo.

Seraskjer turške armade v Valahii je izrekel, de mora Puchner na vsaki način iz Valahie oditi, ker pravi: de bo živež, ki je v Valahii, komej dovoljen za njegove in za ruske vojake. Kaj de je v tem skritiga, sam Bog ve. Vse ljudstvo, ki k nam pribeži, edino le na Rusijo gleda. Tudi pri nas je cena hrane močno poskočila. Setva se je povsod lepo obravnala in bogato žetev obeta.

(Beog. Nov.)

Avstrijska dežela.

Na Dunaju se je zopet kolera pokazala. Med uradniki pri ministerstvu zvonajnih zadev je bil neki Oger Czeromisky, ki je, kar je zvediti mogel, madjarskim puntarjem razodeval, dokler ga niso zasledili, in sodbi izročili. Minister knez Švareenberg je pri priložnosti, ko je tega uradnika vojakam prepustil, vse druge uradnike ojestro na njih dolžnost, in na sramoto spomnil, ktera tudi čez celo ministerstvo pride, ako jo nezvesto prelomijo. —

Ceska dežela.

Narodne Novine pišejo: V Pragi 4. Junija. Že zdavno nisem občutil v sebi toliko studenja in žalosti, kakor danas pri branju 263. lista Lloyda, kjer stoje naslednje besede posnete iz Pressburger Zeitung: V Ska-

lici so zdaj 4 kompanije Szirmayskih in v Holiči tudi toliko Hurbanovih dobrovoljcov. Szirmayovi so lepo oblečeni in z narboljšim orožjem previdjeni in si povsod s svojo dobro disciplino in s dobrim duham, kakorsniga med njimi zlahtni vodje ohranijo, narveči spoštovanje zadobe. Oficirji njegovi so večidel penzionirani, orožja dobro vajeni vojaki in večidel rojeni Ogri, ki se ne bojujejo tako za Slavjanstvo, iz vseh strani sumno, (verdächtigt) kakor za svojiga cesarja in kralja.

Te besede imajo za vsakiga, kdor jih dobro razume zlo, globoko pomembo, in zamoremo reči, de prederejo kot oyster meč sleherno slavjansko serce. Iz teh nekoliko besed spoznamo nar bolj, skakim stoglavnim drakonam se mora Slavjanstvo bojevati, kteri vselej novo glavo pomoli, kakor hitro mu je ena odletela.

Kdorkoli pazljivo gleda na vse avstrijske zadeve, mora viditi povsod prekanjeno spleteno mrežo aristokracije, v ktero nas plemstvo malo po malo zamotava, de bi zopet zamogla nekaj časa v Avstrii gospodariti. To se sosebno iz Ogerskih reči vidi. Madjari se vojskujejo z avstrijskim cesarjem, ali pri vsem tem je narveči bratovšina med madjarskim in avstrijskim plemstvom, in naj bo izid te Ogerske vojske kakorsenkoli, vselej bo dober za madjarsko plemstvo. Vi farizeji! ko je ruska moč pripadla v tehnicu avstrijsko, ko se že naprej vediti zamore, de bo Košut, naj bo tudi leto ali več terpelo, vendar na zadnje vdušen s to veliko močjo, vi revni, visoko rojeni farizeji! zdaj pridete darovati svojo zvestobo cesarju in kralju svojimu, od ktere zvestobe celo leto, odkar že vojska terpi, nihče nič slišal in vidil ni, in de bi svoj lesičji rep skrili, ne znate družiga kakor z natolevanjem Slavjanov si tisto ljubezen pri tronu iskati, ktere ne zaslužite. Vi nas imenujele „iz vseh strani sumne“, de bi skrili na sebi ležeči ne le sum ampak skazano zadolženje svoje.

Mi Slavjani se sramujemo tega farizejstva, de bi se premenjovali in rekli od sebe, de se bojujemo samo za svojiga cesarja in kralja; mi pravimo zlahtno in pošteno, de se bojujemo za svojo svobodo in enakopravnost, ktero pričakujemo od pravičnosti svojiga cesarja, opiraje se na njegovo pošteno nam dano besedo; zakaj farizej je taisti, kdor se dela, kakor de bi mislil, de so narodi stvarjeni samo za kralja. Kralj je zato, de pravično vlada narod in za njegovo srečo in blagovitost skerbi; ako pa plemiči kralja povišujejo, išejo samo, de bi z njegovo močjo nad drugimi gospodovali.

Od začetka avstrijskih neviht stoje Slavjani zvesto pri Avstrii, ne z gladkimi besedami, ampak s kervavimi deli, naše bandero je bilo vsigdar svobodna, neodvisna, združena Avstrija. Za to nas imenujete iz vseh strani sumne, kterim se vera dati ne sme?!

Mi Slavjani smo mislili narpošteniši s cesarjem, če prav se mu nismo hlínili; mi smo vedno hotli ohraniti njegovo cesarstvo ne iz hlapčevskih misli, temuč iz dobriga prepričanja, de zamoremo Slavjani enakopravnost in svobodo narložej v Avstrii doseči. Vam pa če prav imate vedno na jeziku svojiga Cesarja in Gospoda, vam ni nič na Avstrii, vi se pridružite berž tistimu kdor vam vaše privilegije zagotovi, če prav bi imela pri tem Avstrija desetkrat razpasti.

Tem, kteri so očitno proti Avstrii bojevali, se je več verjelo, kakor nam Slavjanam, in oni so dobili to plačilo, ktero smo mi zaslužili. Ali vendar tudi to nas nemore odverniti od naše dobro premišljene in od same narave in od zgodovine zaznamvane poti. Avstrija mora postati — kakorsno mi svetujemo. —

Ne mislite, de nas s vsakterimi krivicami zdaj razdražite, de bi nas potlej za vselej potlačiti zamogli, mi bomo tako dolgo terpeli, de dosežemo moč nehati terpeti, in to bo ta-

krat, kadar bode teh 18 milijonov (Slavjanov avstrijskih) tako dobro vedlo, kdo je naš neprijatelj, kakor to zdaj mi vemo. Ko se to dogodi, nam ne bo treba revolucije, zato ker bo te po tem vi sami, visoko rojeni gospodje! nasproti nam pravični — ker bote morali!

Galicija in Vladimiria.

Černovic 1. Junija. Od 19. maja je v Bukovini 12,000 ruskih vojakov, pod poveljem generala Grotenhelma. Naše mesto ima rusko posado od 2000 mož; tudi stražo pred svetovavnico imajo Rusi. —

V naših učilnicah se zdaj uči rumunjski (valaški) jezik kot zapovedan predmet, in nihče ne dobi c. k. službe, kdor tega jezika popolnoma ne zna. —

Iz Lvovu 30. maja. (Zorja galicka.) Komisija, po ukazu ministerstva pravice pod predsedništvom apelacijniga svetovavca Mohackiga sestavljena za prestavljanje postav in poznejih ukazov v rusinski jezik — je dokončala že večidel svojo nalogo. Knjiga deržavljanskih postav, kaznenskih postav in sodniški red so že prestavljeni; in upati je, de bo ta prevod še letas po tisku razglašen. In Slovenci? —

Ogerska dežela.

Lloyd piše, de kolera okoli Prešporka bolj med ruskimi vojaki, kakor med našimi divja.

Iz Peštanskih novin se vidi, de se je terdnjava Aradska do konca pret. mesca še deržala, in de je 30,000 Valahov na Erdeljskim zoper Madjare, ki so jih vedno preganjali, na noge vstalo. Tudi terdnjava Temesvar je še v naši oblasti; general Rukavina je Bem odgovoril, de se pred ne vda, dokler mu ruta v žepu gorela ne bo.

Ptuje dežele.

Nemška. Pavlova cerkev v Frankobrodu je zaperta; in nemški narodni zbor je imel po svojim preselovanju v Stuttgartu 6. t. m. prvo sejo, pri kteri je bilo 104 poslancov zbranih. Nadvojvoda Joan in prusko vladarstvo se ni sta enih misel, zato je tudi prvi nemški minister Grävell, Prus, odstopil. Med tem imajo republikanci v Badenu in Pfalci čas in priložnost se na boj pripravljati.

— Bavarski minister zvonajnih zadev „von der Pfordten“ je bavarskimu zboru razodel, de Bavarsko vladarstvo ni podpisalo ločitive Avstrije od Nemčije, ktera je v oktrojirani prusko-saksonsko-hanoverski ustavi za Nemce izrečena. V tem govoru je zopet jasno pokazal ta nemški minister, kako prijateljsko de Nemei s nami Slavjani mislijo. Rekel je: ako se Avstrija od Nemčije loči, bo močna, se bo centralizirala in postane slavjanska država; Nemčija bo pa vtensjena med Francozko, Avstrijsko in Rusko državo, in reči se zamore: Finis Germaniae. Ako se pa Avstrija pri Nemčii obderži, bode nemški živelj, ki je že tako kot kvas celo monarhio prevzel, se še bolj razširil, in nemški obertnosti in kupčii se obilne pota odpro; in de se enkrat Avstrija le lepo doma vmiri, se bo zamoglo zares reči, pravi nemški minister, de je bla, de je in de bode, dokler svet stoji, nemška država.

— Človek obrača, Bog oberne. Upamo, de se bo ta nemška nepoštenost vendar prerajala, in de ostane Avstrija kar je, namreč država raznih narodov, med kterimi imajo pa Slavjani, kar telesno moč vtiče, gotovo prevago; kar pa moralno prevago (Uebergewicht) zadene, jo bodo po pravici tudi dosegli, ako ustavnost laž ne ostane.

Laska. Grof Radecki se je v Florence podal. Preden je odšel, je vzkazal generalu Thurnu, na nikakorsne predloge benecanskih puntarjev ne gledati, ki hočejo splošno odpušenje in priznanje njih revniga dnara v papirji. Benetke se morajo nepogojno podati. Sicer je v celi gorni Italii narglobokejsi mir. Veliki vojvoda toskanski bo ravno tisti dan, kakor Radecki, v Florence prišel, zato pravijo Lahí, de ga marsal gre instalirat.

Iz papežove dežele se zve, de se Francozi še vedno pogodjujejo z Rimljani; med tem je vodja Rimljanov Garibaldi, ki je Napolitance nazaj zagnal, se sam na Neapolitanske tla podal.

Francozka. Novo ministerstvo je sicer sestavljeno, tode imenitniši osebe pri taistim (zlasti Odilon Baro) ostanejo od poprejšniga; zatorej se tudi bati ni, de bi se francozka zvonajna politika premenila. —

Slavjani na Hannoveranskim.

Se do današnjega dne so se ohranili v Hannoveranskim spominiki nekdanjih ondotnih Slavjanov. V okrajnih okoli Dannenberga, Ljauhiva, Ostrova in Gartova so skorej vsi prebivavci slavjanske rodovine, in opazi se iz mestnih imen, kako dalje de so segli nekdanji junaški Boderci (Obodriti), namreč 4 mile na zahod od Ljauhiva.

Ze davno so bili slavjanski prebivavci med Labo in Odro od boholjubnih Nemcov pogubljeni, in tukaj so se obdržali Boderci še čez dolge stoletja v svoji izvornosti, zlasti v Ostrovski in Ljauhivski okolici, kjer še dan današnji žive nekatere rodovine slavjansko govoreče, skterimi se je zlasti grof Grote, ki je leta 1829 vmerl, rad v njih jeziku pogovarjal.

Komej 70 let je od tega, de so v nekterih občinah nemški duhovni postavljeni bili in o tisti dobi je vzel Adelung v svojiga Mitridata serbski Oče naš, kakor so ga molili Ljauhiski in Ostrovski prebivavci. Za njih ponemčenje se je že dolgo popred na vso moč delalo, in kakor nekdanj v Lipsku, se je tudi tam jemala pravica meščanstva taistim, ki niso skazati zamogli, de nemško ume. Tudi drugih posilnih pomoglejev k ponemčenju so se tam Nemci posluževali.

(Pražke Nov.)

Ali je res beseda: „slovenski jezik“ včeri ali predvčeranjem zmisljena?

Ker se neka nepoštena stranka na Krajskim čedalje derznejši vzdiguje, ki se krajsko imenuje (das spezifische Krainerthum) in s tem zemljopisnim imenom svoje žolto sovražstvo zoper vse, kar je Slavjanskiga, skrivati skuša, in ktera za tega voljo slavjansko stranko v deželi, ki se po narodopisu (ethnografii) Slovensko imenuje in imenovati mora, grajati, černiti in preganjati ne neha, nam bodi dopušeno iz Kopitarjeve gramatike naslednje verste, ki so iz bukev, na Dunaju v cesarski dvorni knjižnici shranjenih posnete, tu braveam podati (str. 392):

3) Ta Euangeli Suetiga Mateusha, sdai peruizh vta Slouenski Iefig preobernen. Euangelium D. N. Jefu Chrifti Authore Matthaeo, nunc primum verbum in linguam Schlaucam. Unter diesem Titel ist eine Vignette, die auch sonst in Trubers Schriften vorkommt: das Lamm der Apokalypse stehend auf dem gestürzten Lindwurm. Darunter Matth. XXI. Dabitur genti facienti fructus eius. M. D. LV. (Octav). Auf der Rückseite des Titelblatts: od S. Mateusha Lebna S. Ieronim taku pishe &

Dann kommt eine Krainische Vorrede: Tei prauí cerqui Boshy tiga flouenskiga Iefika Miloft inu Myr od Buga Ozheta skuli Iefufa Crifufa nashiga Ohranenica, proffimo etc. von 3 Blatt, an deren Ende unterschrieben sind, als vashi flushabniki inu bratie. V. T. (d. i. Vergerius und Truber?) Aus dieser Vorrede heben wir nur folgende Ausserungen aus: vegshi del Ludi vnashi desheli drusiga Iefiga ne fna, famuzh ta flouenski. — Mateusha vsamite koker enu kofflice oli iushinizo. — Drigazhi gouore Crainzi (d. i. Oberkrainer, die Laibacher und herumliegende Gegend mit eingeschlossen) drigazhi Coroshci, drigazhi Ihtajerci inu Dolenci tar Befiaki, drigazhi Krashouci inu Iftriani, drigazhi Crouati. Nach Truber würde also unser Dialekt in der weitesten Bedeutung (wo man ihn, ad vitandam invidiam, mit einem altberühmten Nahmen, Karantanish nennen könnte) in 5 Unter-Mundarten zerfallen: a) in die der Oberkrainer, b) der Kärntnischen Slaven, c) der Steyrer, Unterkrainer und (tar) Besiaken, d) der Karstner und Istrianer, e) der (heutigen Grenz-) Kroaten.

Te besede Kopitarjeve naj bi prevdaril preučeni g. profesor Rehfeld, ki se je v letašnjih svojih Mittheilungen des historischen Vereins za zagovornika tistih s Krajskvam pobeljenih Nemcov oglasil, namesti, de se za vterjenje svojih, kakor jih sam imenuje, „obskure Gedanken“ na našiga slavniga rojaka opira, zakaj kar tukej Kopitar od Truberja pove, je on pozneje sam do smerti tako živo branil, de ga tudi nadgrobní spominik njegov imenuje „Carantanus.“ Od krajskiga jezika ni Kopitar pozneje nič več govoril.

Truberjevo sveto pismo (Tubinga 1557) ima naslov: Ta prvi deil tiga noviga testameta, v tim so vsi štiri Evangelisti, — zdaj prvič v ta Slovenski jezik — preobernen —

de je pa Truber prvi Krajnec bil, od kteriga zamoremo reči, de je kaj slavjanskiga pisal; to saj ne bo skrivnost preučenu gosp. Rehfeldu; — Dalmatinovo (v Ljubljani 1578): Bible — zdaj prvič iz drugih jezikov v ta Slovenski zveistu stolmačene i. t. d.

Poznejši pisatelji nam le od slovenšine govore in narslavniji gramatkarji naši gg. Metelko, Murko in Potočnik so slovenske slovnice pisali. — Bomo mar več čislali temne misli g. profesorja, ki se jezika in pismenstva našiga ne pozna, kakor besede naših glasovitih rojakov? —

Kdor svoje nemškutarsko krajstvo na Vodnika naslanja, naj se prvič na njegovo v letašnjim „ilirskim listu“ omenjeno pismo na Dobrovškiga, drugič pa edino na svetu znano pesem: „Ilirija vstaja“ spomne, iz ktere tudi slaboumnež spreviditi mora, de Vodnikovo serce ni samo male pesti krajncov, marveč de je celo jugoslavjanstvo z gorečo ljubeznijo objelo.

„Ilirsko me kliče
Latinic in Grek,
Slovensko me pravio
Domači vsi prek.“

Gosp. Rehfeld, in cela krajsko-nemška stranka! kaj bi vi pač rekli človeku v Švajci rojenimu, kteri bi tam, kjer se bara za kri, za narodnost, ne pa za državo, se terdnovratno besede: „Švajcar sim“ deržal, in laško, francozko, rumunjsko ali nemško narodnost prederzno zametal? — Krajnci so bili, so in bodo, ako Bog da, na vekomej ravno to, kar so Slovenci na Štajerskim, Koroskim in v ilirskim primorju vkljub vsemu repenčenju malovrednih nasprotnikov!

Knjiga splošnih deržavljanskih postav.

§. 416.

Ako se ptuja priprava le v popravljenje kake reči oberne, gre ptuja priprava lastniku glavne reči, in ta je zavezan, po posebnosti svojiga vestniga ali nevestniga ravnanja, poprejšnemu lastniku porabljene priprave, nje vrednost plačati.

§. 417.

Če kdo na lastnih tleh poslopje postavi in v taisto ptujo pripravo oberne, ostane poslopje sicer njegova lastnina; vonder mora tudi vesten stavitel poškodvanimu pripravo, ako jo je zvunaj razmer ki so v §. 367 povedane, na-se pripravil, po občni ceni plačati; nevesten pa jo mora po naj vikši ceni plačati, in verh tega še vso drugo škodo poverniti.

§. 418.

Če je pa nasproti kdo z lastno pripravo na ptuji zemlji brez znanja in volje lastnika stavil, gre poslopje lastniku zemlje. Vestni stavitel zamore povračilo potrebnih in koristnih potroškov terjati; z nevestnim se ravna kakor z opravnikom brez naročila. Ako je lastnik zemlje za stavljenje vedil, in ga ni zdajci vestnimu stavitelju prepovedal, zamore le občno vrednost za tla terjati.

§. 419.

Če se je poslopje na ptuji zemlji in iz ptuje priprave postavilo, priraste tudi v tem primerleju vlast taistiga lastniku zemlje. Med lastnikom zemlje in staviteljem veljajo ravno tiste pravice ino zaveze kakor v predstoječim paragrafu, in stavitel mora poprejšnemu lastniku priprave, po posebnosti svojiga vestniga ali nevestniga namena, občno ali naj vikši vrednost poverniti.

§. 420.

Kar se je doslej zastran poslopji, ki so se z ptujo pripravo postavile, odločilo, velja tudi če se je polje z ptujim semenam osejalo ali z ptujimi zelši nasadilo. Taka prirastljina, ako so zelša že korenine pognale, gre lastniku zemlje.

§. 421.

Vlast drevesa se ne spozna po koreninah ki se po mejni zemlji razširjajo, ampak po debelu, katero iz tal kupi. Ako deblo na mejah več lastnikov stoji, je drevo njih občna lastnina.

§. 422.

Vsak lastnik zemlje zamore korenine ptujiga drevesa iz svojih tal izdreti, in veje ki nad njegovim zračnim prostorom visejo, odrezati ali drugači rabiti.

Peto poglavje.

Od pridobljenja lastnine z predajo.

§. 423.

Reči ki lastnika že imajo se pridobijo posredama, ker na postavni način od lastnika na drugiga preidejo.

§. 424.

Ime posredniga pridobljenja je v pogodbi; v sporočilu na smert; v sodniški razsoji, ali v vkazu postave.

§. 425.

Ime samo še ne da nobene vlasti. Vlast in vse rečne pravice sploh se zamorejo, razun v postavi odločenih primerlejev, le z postavno predajo in prejemo pridobiti.

§. 426.

Premakljive reči se zamorejo praviloma le z telesno predajo od roke do roke, na drugiga prenesti.

§. 427.

Pri takih premakljivih rečeh pa, katere po njih posebnosti nobene telesne predaje ne dopuste, kakor pri terjatvah, tovarnim blagu, magazinu, ali pri drugi skupni reči, dopusti postava predajo po znamenjih; ker lastnik prejemu pisma, z katerimi se vlast skaze, ali orodje izroči, z katerim se prejetnik v stan postavi reč izločno v posest vzeti ali ker se z rečjo zaznamik združi, iz kteriga vsakteri razločno spoznati zamore, de se je reč drugimu prepustila.

§. 428.

Z izrečenjem se reč izroči, če oddatnik na dokazljiv način svojo voljo razodene, de reč zanaprej v imenu prejemnika ima; ali de naj prejemnik reč katero je do zdaj brez rečne pravice imel, zanaprej iz rečne pravice posestva.

Pismo odperto

Slovenii poslano iz Terbanskiga kantona na Dolenskim.

(Konec.)

Kar pa kaznovaine Gregorčiča zadene, tok je on uselej, kakor hitro moč, in tudi prečej zaslisan bil. On je zavolja pretepa in zavolja samogvavnosti, katiri vikši Ministerstvo že od lanske jeseni sim zmirai bres rezločka krepko nazproti stopit, gosposkam oistro priporoče, to prov dobro zaslužil, kar je on tudi pri zaslišaini nigoviga odgovora in pri zaslišaini sodbe sam zpoznal. To je use skus gosposkine protokolle neoveržljivo zvižano, u usi veljavnosti, in škoda za beseda.

Tudi lovske postave, aku bi bil jest rauno takrat lov u najemu imel, kar pa ni k temo toko, mi nikir ne pripovedujejo, lovske samogvavneže kaznovat. Take pripovedi ne jest ne gosp. Janez u dozdainšinih lovskih postavah še nikdar brala nismo. Pa samogvavneža pripret, dokler rupana reč nazai da, je po Gregorčičovih okoljstava in nigovimo poznajni se koker ena nar boljši primirnost kazalo, kir on, iz dinarji u žepu, zastave dat, ne porokvaina svojga očete, ne svojga tovarsa perustit noče, ampak obedva ponujoča iz kanzelje vun veli, tedai nega besedi nič verjeti ni bilo, veliko več se je bati bilo, de ne bi rupane flinte, koker hitro vun pride, pokončal, in reč na dolga pot izpeljal, kar je pa gosposka ob kratkim in krepko odvernila. Usaki je to poterdil, de je prov.

Grunta pa Gregorčič nobenga ne kmetje. De je on u klasovni list Nro. 2 zapisan bil, je bilo postavno, ne sovražno.

Zdai pa, kir si ti, draga Slovenija, u tvojmjo listu Nro. 33 sodbo proti meni tok urno poterdila, tudi meni en maihen povuprasaine ne smeš zamirt.

Kai taki raslužijo, katiri svojm službinim naprej postavljenim dobro ime, čast in veljavnost očitno zpodkopujejo? — Povej, Slovenija, al bi ne zaslužili vuni obrovnaine po tiskarni postavi od 18. velkiga Trauna 1848 al pa potej od 13. Susca t. l., — glih tistim, od katirih unidan ljubanski časopis Nr. 58, 59 in 60 govori.

Iz Terbanskiga kantona 20. da velkiga Trauna 1849.

Janez Ogrinc, c. k. kont. komisar.